

ESBORRANY

CONSTITUCIÓ DE CATALUNYA

11 de setembre de 2014

**NOTA: Per designar grups i persones genèrics en aquest text s'utilitzarà sempre, com és costum normatiu, el masculí neutre, en el benentès que els noms emprats inclouen tant les dones com els homes (així, el mot 'ciutadans' s'entén que inclou tant les ciutadanes com els ciutadans). L'excepció serà feta quan es tracti de càrrecs o títols personals (així, s'especificarà 'Presidenta o President').*

ÍNDEX

PREÀMBUL	3
TÍTOL PRIMER. De les declaracions preliminars	4
Article 1. De la sobirania de Catalunya	4
Article 2. De l'Estat català	4
Article 3. Dels símbols nacionals	4
Article 4. De la llengua	4
Article 5. De la capitalitat	4
TÍTOL SEGON. Dels drets i deures	4
Article 6. Dels Drets Humans	4
Article 7. De la igualtat	5
Article 8. De la integritat física	5
Article 9. De l'especial protecció als menors	5
Article 10. De la perspectiva de gènere	5
Article 11. De la condició de ciutadà	5
Article 12. De la llibertat religiosa	5
Article 13. De la llibertat d'expressió	6
Article 14. Dels drets d'associació i de reunió	6
Article 15. Del dret a l'educació	6
Article 16. Del medi ambient	6
Article 17. Del dret a participar de la cosa pública	6
Article 18. Del dret a la protecció de l'individu enfront de l'Administració	7
Article 19. De les garanties de les llibertats i els drets fonamentals	7
Article 20. Dels títols hereditaris	7
Article 21. Dels deures i obligacions	7
Article 22. De les forces armades	7
TÍTOL TERCER. De l'organització territorial i l'administració	8
CAPÍTOL I. Del territori	8
Article 23. Dels límits territorials	8
Article 24. De l'organització territorial	8
CAPÍTOL II. Dels poders públics i les institucions	8
SECCIÓ I. Del poder legislatiu	8
Article 25. De les disposicions generals sobre el Parlament	8
Article 26. De les funcions del Parlament	8
Article 27. De l'autonomia del Parlament	8
Article 28. Del règim electoral	8
Article 29. Dels drets i deures dels diputats	9
Article 30. Del funcionament del Parlament	9
Article 31. De la iniciativa legislativa	9
Article 32. De la legislació extraordinària	10
Article 33. De la promulgació de les lleis	10
Article 34. Del finiment de la legislatura	10
Article 35. Dels tractats internacionals	10
SECCIÓ II. Del poder executiu	10
Primera Part. De la Presidència de la Generalitat	10
Article 36. De la Presidenta o el President	10
Article 37. De les funcions presidencials	11
Article 38. De les funcions del Conseller Primer	11
Segona Part. Del Govern i l'Administració	11
Article 39. Del Govern	11
Article 40. De l'Administració de l'Estat	12
Article 41. De les relacions entre Govern i Parlament	12

Tercera Part. De les altres institucions de la Generalitat	12
Article 42. De l'Síndic de Greuges	12
Article 43. De l'elecció del Síndic de Greuges	13
Article 44. De l'estatut del Síndic de Greuges	13
Article 45. De la Sindicatura de Comptes	13
Quarta Part. Dels governs locals	14
Article 46. De l'organització del govern local	14
Article 47. De les competències locals	14
Article 48. Del règim especial del municipi de Barcelona	14
Article 49. Dels Consells Comarcals	14
Cinquena Part. De l'estatut especial de la Vall d'Aran	14
Article 50. Del règim jurídic especial de la Vall d'Aran	15
Article 51. De les institucions pròpies de la Vall d'Aran	15
SECCIÓ III. Del poder judicial	15
Primera Part. De l'administració de justícia	15
Article 52. De la justícia	15
Article 53. Dels jutges	15
Article 54. Dels procediments judicials	15
Article 55. Del Consell General del Poder Judicial	16
Article 56. Del Tribunal Suprem	16
Article 57. Del Ministeri Fiscal	16
Segona Part. Del Tribunal Constitucional	16
Article 58. De la funció del Tribunal Constitucional	16
Article 59. Del funcionament del Tribunal Constitucional	17
Article 60. De la composició del Tribunal Constitucional	17
Article 61. De la Presidenta o el President del Tribunal Constitucional	17
TÍTOL QUART. De la reforma constitucional	17
Article 62. De les consideracions preliminars	17
Article 63. De la reforma constitucional	17
DISPOSICIONS ADDICIONALS	18
Mesura Transitòria Primera	18
Mesura Transitòria Segona	18
Mesura Transitòria Tercera	18
Mesura Transitòria Quarta	19
Mesura Transitòria Cinquena	19
Mesura Transitòria Sisena	19
DISPOSICIÓ FINAL	19

PREÀMBUL

Els ciutadans de Catalunya, actuant amb plena llibertat, sabedors que la Història així ho demana i sense renunciar al nostre passat, afirmant l'existència i vitalitat de la identitat nacional catalana, i conscients que el poder d'una nació emana únicament i exclusiva del seu poble, promulguem aquesta Constitució, i declarem amb solemnitat que no som enemics de ningú i sí germans de tots els pobles, que busquem la fraternitat i el respecte, i que oferim el nostre esforç pel bé de la Humanitat i l'avançament dels drets fonamentals i les llibertats per a tots els habitants del món.

Els principis morals que inspiren aquest text són la inviolabilitat de la dignitat humana, la igualtat de tothom davant la llei, la llibertat de consciència i la universalitat dels Drets Humans; els principis polítics que el fonamenten són el republicanisme, la separació de poders, la democràcia participativa, l'eficiència administrativa i les garanties individuals dels ciutadans enfront de l'administració de l'Estat.

TÍTOL PRIMER

De les declaracions preliminars

Article 1.

De la sobirania de Catalunya

1. Catalunya es constitueix en Estat democràtic de dret.
2. La sobirania de l'Estat rau en el poble de Catalunya.

Article 2.

De l'Estat català

1. La forma política d'organització de l'Estat és la república parlamentària.
2. Els principis que regeixen l'ordenament jurídic de l'Estat són la llibertat, la justícia, la igualtat de drets i obligacions, l'avançament dels Drets Humans i la celebració de la diversitat.

Article 3.

Dels símbols nacionals

1. La bandera de Catalunya és la tradicional de quatre barres vermelles sobre fons groc.
2. L'himne oficial de Catalunya és 'Els Segadors'.
3. La Diada nacional es celebrarà el dia 11 de setembre.
4. Els símbols nacionals mereixen respecte, doncs representen una nació i els sentiments de pertinença dels seus habitants, però no poden ser mai imposats a ningú que no vulgui reconèixer-los com a propis.

Article 4.

De la llengua

1. La llengua pròpia de Catalunya és el català. El català és, doncs, la llengua oficial de Catalunya, i l'emprada per l'administració de l'Estat.
2. L'espanyol és llengua co-oficial de Catalunya, en virtut del dinamisme de què gaudeix al nostre país. El seu coneixement serà promogut entre la població. Els ciutadans de Catalunya que prefereixin expressar-se en aquesta llengua amb l'administració de l'Estat tenen dret a ser atesos sense discriminació de cap tipus.
3. La parla aranesa serà objecte d'ensenyament i d'especial respecte i protecció.

Article 5.

De la capitalitat

1. La capital de Catalunya és la ciutat de Barcelona.
2. Barcelona és la seu de la Presidència de la Generalitat, del Parlament i del Tribunal Suprem.
3. No obstant això, l'administració de l'Estat procurarà fer-se propera a tots i cadascun dels ciutadans de Catalunya segons els principis de desconcentració i descentralització, utilitzant la tecnologia necessària per a tal propòsit.

TÍTOL SEGON

Dels drets i deures

Article 6.

Dels Drets Humans

1. L'ordenament jurídic que emmarca aquest text s'interpretarà sempre en funció de la Declaració Universal de Dret Humans aprovada per les Nacions Unides.

Article 7.*De la igualtat*

1. Els catalans són iguals davant la Llei. Ningú no pot ésser discriminat per raó de sexe, raça, origen, llengua, creences, opinions o qualsevol altra circumstància personal o social.

Article 8.*De la integritat física*

1. La vida humana és inviolable. La pena de mort és contrària als drets fonamentals i no es pot aplicar en cap circumstància.
2. Tothom té dret a la integritat física i de pensament. Ningú no pot ser sotmès a tortures, vexacions ni tractes degradants que menystinguin la seva dignitat com a ésser humà.

Article 9.*De l'especial protecció als menors*

1. Els menors d'edat, i en especial, els infants, gaudeixen de protecció especial.
2. Sense escapçar la responsabilitat fonamental de pares i tutors, l'Estat és garant del normal creixement i desenvolupament personal dels menors fins a la seva majoria d'edat, de llurs drets inherents d'expressió, d'educació i formació humana i de pensament lliure, i del dret a ésser deslliurats de la por i del desvaliment.
3. Els infants gaudeixen, en tot cas, de la protecció prevista en els tractats internacionals que vetllen pels seus drets.

Article 10.*De la perspectiva de gènere*

1. Els poders públics han de garantir el compliment del principi d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes en l'accés a l'ocupació, en la formació, en les condicions de treball i en totes les altres situacions, i també han de garantir que les dones no siguin discriminades a causa d'embaràs o de maternitat.
2. En particular, els poders públics han d'assegurar la desaparició de la disparitat retributiva entre dones i homes, han d'afavorir polítiques econòmiques i productives que permetin la conciliació entre la vida professional i familiar de cadascú i han de fomentar la igualtat d'oportunitats entre dones i homes en l'àmbit de la promoció professional.
3. Les polítiques públiques han de garantir que s'afrontin de manera integral totes les formes de violència contra les dones i els actes de caràcter sexista i discriminatori.
4. Els poders públics han de reivindicar el paper, tant històric com actual, de les dones en els àmbits cultural, històric, social i econòmic.
5. Els poders públics han de reconèixer i tenir en compte el valor econòmic del treball de cura i atenció en l'àmbit domèstic i familiar en la fixació de llurs polítiques econòmiques i socials. A més, han de fomentar el repartiment equitatiu d'aquestes tasques entre gèneres.
6. Els poders públics, en l'àmbit de llurs competències, i en els supòsits que estableix la Llei, han de vetllar perquè la lliure decisió de la dona sigui determinant en tots els casos que en puguin afectar la dignitat, la integritat i el benestar físic i mental, en particular pel que fa al propi cos i a la seva salut reproductiva i sexual.

Article 11.*De la condició de ciutadà*

1. La nacionalitat catalana pot ser adquirida o perduda segons el que estableixi la Llei.

Article 12.*De la llibertat religiosa*

1. Es garanteix la llibertat religiosa, de pensament i de culte.
2. L'Estat es declara aconfessional; cap religió no té caràcter oficial.

Article 13.*De la llibertat d'expressió*

1. Tothom té dret a expressar i propagar amb plena llibertat les seves opinions mitjançant la paraula, escrita o parlada, o qualsevol altre mitjà.
2. Tothom té dret a la informació lliure i veraç.
3. Tothom té dret a usar amb llibertat els mitjans de comunicació i informació electrònics.
4. L'exercici d'aquests drets no pot ser restringit per cap tipus de censura prèvia.
5. Es garanteix la llibertat de premsa.
6. Aquests drets només es poden veure limitats per la protecció dels menors, el dret a l'honor i la intimitat de les persones, i el dret a la propietat intel·lectual, segons estableix la Llei.

Article 14.*Dels drets d'associació i de reunió*

1. El dret d'associació dels ciutadans és lliure i no pot ser limitat ni impedit.
2. Tothom té dret a reunir-se pacíficament per a fins no violents.

Article 15.*Del dret a l'educació*

1. Tothom té dret a l'accés a l'educació.
2. L'ensenyament primari és gratuït per a tothom i obligatori per als menors. Els pares o tutors legals del menor són responsables de l'accés d'aquest a l'educació.

Article 16.*Del medi ambient*

1. Totes les persones tenen dret a viure en un medi equilibrat, sostenible i respectuós amb la salut, d'acord amb els estàndards i els nivells de protecció que determina la Llei. També tenen dret a gaudir dels recursos naturals i del paisatge en condicions d'igualtat.
2. Totes les persones tenen dret a la protecció davant les diferents formes de contaminació, d'acord amb els estàndards i els nivells que determina la Llei.
3. Totes les persones tenen dret a accedir a la informació mediambiental de què disposen els poders públics.

Article 17.*Del dret a participar de la cosa pública*

1. Tots els ciutadans tenen el dret de participar en els afers públics mitjançant el vot a les eleccions.
2. Tots els ciutadans tenen el dret de demanar, preparar i difondre la convocatòria de referèndums, que seran lliures i universals, segons el que disposa la Llei. Així mateix, tots els ciutadans poden promoure iniciatives legislatives populars que cal presentar al Parlament en la forma que indica la Llei.
3. Tots els ciutadans tenen el dret de presentar-se com a candidats en les eleccions i d'accedir a funcions i càrrecs públics en condicions d'igualtat.
4. Catalunya vol ser una democràcia participativa, on tots i cadascun dels ciutadans puguin sentir-se part de l'administració de la cosa pública. L'administració de l'Estat està obligada, doncs, a posar els mitjans raonables, segons les possibilitats de cada moment i la tecnologia disponible, per a aquest fi. Aquest dret ha d'incloure la participació ciutadana en presa de decisions referents a les prioritats en despesa pública.
5. Tots els ciutadans tenen el dret d'ésser informats de manera transparent i veraç sobre els afers de l'Estat, en especial pel que fa a la despesa pública i la remuneració i l'exercici de la funció pública. Aquest dret només es veu limitat quan es tracta d'informació la difusió de la qual pot comprometre objectivament la seguretat de l'Estat o algun dels drets atorgats en aquesta Constitució, segons indica la Llei.

Article 18.

Del dret a la protecció de l'individu enfront de l'Administració

1. Tots els ciutadans tenen dret a dirigir peticions i plantejar queixes davant del Síndic de Greuges.
2. Qualsevol ciutadà té el dret d'iniciar procediments administratius o judicials envers l'Administració, en la forma que la Llei indica, quan cregui ser objecte d'injustícia o vegi lesionats els seus drets.

Article 19.

De les garanties de les llibertats i els drets fonamentals

1. Les llibertats i els drets reconeguts en aquesta Constitució vinculen a tots els poders públics, per bé que la Llei pugui regular-ne l'exercici.
2. Qualsevol ciutadà pot interposar recurs d'empara davant el Tribunal Constitucional quan cregui que les seves llibertats i drets han estat menystinguts.

Article 20.

Dels títols hereditaris

1. Catalunya no és, ni serà mai, una monarquia. Es prohibeix expressament l'atorgació de títols hereditaris, nobiliaris o d'altra mena, en nom de l'Estat.

Article 21.

Dels deures i obligacions

1. Totes les persones, físiques i jurídiques, que especifiqui la Llei tenen el deure de contribuir al sosteniment de la despesa pública dins del marc d'un sistema tributari just i proporcional.
2. Tots els ciutadans estan obligats a captenir l'exercici de les seves vides dins del respecte de la Constitució i de les lleis del país.
3. Si així ho estableix la Llei, els ciutadans tindran l'obligació de participar en processos judicials i contribuir a l'administració de justícia.
4. Tots els ciutadans tenen l'obligació de contribuir a preservar el medi ambient, a no malbaratar els recursos naturals i a col·laborar en la conservació del patrimoni natural i en les actuacions que tendeixin a eliminar les diferents formes de contaminació, amb l'objectiu de mantenir-lo i conservar-lo per a les generacions futures.

Article 22.

De les forces armades

1. Catalunya disposa d'unes forces armades adequades al que l'obliguen els tractats internacionals i proporcionades amb la situació geopolítica que l'envolta per a la defensa del territori. En tot cas, la despesa pública en matèria de defensa no pot superar cap any el [%] dels pressupostos de l'Estat.
2. Qualsevol despesa en armament no convencional està prohibida. Catalunya rebutja rotundament l'ús d'armes nuclears, biològiques i químiques, així com les armes destinades a matar indiscriminadament i totes les prohibides per tractats internacionals.
3. Qualsevol altra despesa en armament ha de ser aprovada pel Parlament.
4. Es prohibeix expressament la participació de les forces armades fora de les fronteres de l'Estat, excepte en missions humanitàries concretes o bé sota mandat de l'ONU quan així s'escaigui.
5. Cap ciutadà no pot ser obligat en contra de la seva voluntat a prestar serveis a l'Estat que impliquin l'ús o tenència d'armes.

TÍTOL TERCER

De l'organització territorial i l'administració

CAPÍTOL I

Del territori

Article 23.

Dels límits territorials

1. Catalunya no aspira a modificar els actuals límits territorials del país, tot i reconèixer els especials lligams amb les terres de parla catalana sota sobirania d'altres països.

Article 24.

De l'organització territorial

1. La divisió administrativa fonamental és la comarca.
2. La Llei determina el número i extensió de les comarques que componen Catalunya, atenent a motius històrics, tradicionals, geogràfics i de població.
3. Per modificar el mapa comarcal actual cal una majoria de dos terços del Parlament, i en tot cas hi ha d'haver un mínim de deu anys entre canvis de mapa.
4. Les comarques es divideixen en municipis.
5. Apart de les establertes en aquest article, no hi ha cap altra agrupació o divisió de territori que tingui efectes legals ni administratius.

CAPÍTOL II

Del poders públics i les institucions

SECCIÓ I

Del poder legislatiu

Article 25.

De les disposicions generals sobre el Parlament

1. El Parlament representa el poble de Catalunya, i és inviolable.
2. El Parlament consta d'una única cambra de representació tant territorial com poblacional, segons estableix la Llei Electoral.

Article 26.

De les funcions del Parlament

1. El Parlament exerceix la potestat legislativa, aprova els pressupostos de l'Estat i impulsa i controla l'acció política i de Govern.

Article 27.

De l'autonomia del Parlament

1. El Parlament gaudeix d'autonomia organitzativa, financera, administrativa i disciplinària.
2. El Parlament elabora i aprova el seu Reglament, el seu pressupost i fixa l'estatut del personal que en depèn.

Article 28.

Del règim electoral

1. El Parlament consta d'un mínim de 145 i un màxim de 245 diputats, escollits per sufragi universal directe, lliure i secret.
2. La circumscripció electoral és la comarca. La Llei Electoral distribueix el número total de diputats, atenent a una representació mínima inicial de tres diputats per comarca i distribuint la resta en funció de la població.

3. Cada comarca està subdividida en tants col·legis electorals com diputats li assigna la Llei Electoral vigent. La subdivisió en col·legis electorals és competència dels Consells Comarcals, les funcions i composició dels quals es designa per Llei.
4. Els límits territorials dels col·legis electorals seguiran sempre les línies limítrofes dels municipis de la comarca. L'excepció a aquesta disposició seran les comarques l'excessiva població de les quals aconselli subdividir algun municipi.
5. En cada elecció, a cada col·legi electoral s'hi escull un únic diputat d'entre els candidats que els partits polítics hi hagin presentat, escollit per majoria simple dels votants.

Article 29.

Dels drets i deures dels diputats

1. Els membres del Parlament són inviolables pels vots i les opinions que emetin en l'exercici de llur càrrec. D'altra banda, s'exigeix als diputats transparència i responsabilitat en l'exercici de la seva funció pública, doncs representen els interessos del poble de Catalunya.
2. Cada diputat respònd de manera preferent als interessos dels ciutadans de la circumscripció electoral per la que ha estat escollit, i només en segona instància als interessos del seu partit.
3. En les causes contra els diputats, és competent el Tribunal Suprem.
4. Els diputats no estan sotmesos a mandat imperatiu.

Article 30.

Del funcionament del Parlament

1. El Parlament té una Presidenta o un President i una mesa elegits pel Ple, les funcions i el procés d'elecció dels quals estan regulats pel Reglament.
2. El Reglament del Parlament regula els drets i els deures dels diputats, les seves intervencions en l'exercici de les funcions parlamentàries i les atribucions dels portaveus dels partits.
3. El Parlament funciona en Ple i en comissions. El Parlament es reuneix en sessions ordinàries periòdiques al llarg de l'any, segons estableix el seu Reglament. A més, el Parlament pot reunir-se en sessions extraordinàries a petició de la Presidenta o el President, o a petició del nombre de diputats que estableix el Reglament.
4. Les sessions del Ple són públiques, excepte en els supòsits establerts pel Reglament.
5. El Parlament té una Diputació Permanent, presidida per la Presidenta o el President del Parlament i integrada pel nombre de diputats que el Reglament determini. La Diputació Permanent vetlla pels poders del Parlament quan aquest no és reunit en els períodes entre sessions i quan ha acabat el mandat parlamentari. En cas de finiment de la legislatura, el mandat dels diputats que integren la Diputació Permanent és prorrogat fins a la constitució del nou Parlament.
6. El Parlament, per a adoptar acords vàlidament, s'ha de trobar reunit amb la presència de la majoria absoluta dels diputats. Els acords són vàlids si han estat aprovats per la majoria simple dels diputats presents, sens perjudici de les majories especials establertes per aquesta Constitució, per la Llei o pel Reglament.
7. El Parlament pot crear comissions d'investigació sobre qualsevol assumpte de rellevància pública que sigui d'interès de l'Administració de l'Estat.
8. El Reglament del Parlament ha de regular la tramitació de les peticions individuals i col·lectives dirigides al Parlament, en particular pel que fa a les iniciatives legislatives populars. També ha d'establir mecanismes de participació ciutadana en l'exercici de les funcions parlamentàries.

Article 31.

De la iniciativa legislativa

1. La iniciativa legislativa correspon als diputats i al Govern. També correspon, en els termes establerts per la Llei, als ciutadans, mitjançant la iniciativa legislativa popular, així com als Consells Comarcals mitjançant els diputats que representen llur comarca.

2. El Parlament pot delegar en les comissions legislatives permanents la tramitació i aprovació d'iniciatives legislatives, excepte quan es tracti de lleis de reforma constitucional, de desenvolupament bàsic, el pressupost de la Generalitat i les lleis de delegació legislativa al Govern.

Article 32

De la legislació extraordinària

1. El Parlament pot delegar en el Govern la potestat de dictar normes amb rang de llei. No poden ésser objecte de delegació legislativa la reforma constitucional, les lleis de desenvolupament bàsic i el pressupost de la Generalitat. La delegació legislativa només es pot atorgar al Govern, i ha d'ésser expressa, per mitjà d'una llei, per a una matèria concreta i amb la determinació d'un termini per a fer-ne ús.
2. En cas d'una necessitat extraordinària i urgent, el Govern pot dictar disposicions legislatives provisionals sota la forma de decret llei. No poden ésser objecte de decret llei les reformes constitucionals, les matèries que són objecte de lleis de desenvolupament bàsic ni el pressupost de la Generalitat. El Parlament ha de validar expressament els decrets llei en un termini improrrogable de trenta dies des de la seva promulgació.

Article 33.

De la promulgació de les lleis

1. Les lleis de Catalunya són promulgades per la Presidenta o el President de la Generalitat mitjançant l'ordre de publicació en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

Article 34.

Del finiment de la legislatura

1. La legislatura fineix exclusivament per expiració del mandat legal en complir-se els quatre anys de la data de les eleccions.

Article 35.

Dels tractats internacionals

1. El Parlament pot autoritzar la celebració de tractats internacionals o l'adhesió de Catalunya a tractats ja existents mitjançant una llei específica, respectant les majories i condicions que exigeix la llei per a fer-ho.
2. Correspon en tot cas al Govern assegurar el compliment de les obligacions dels tractats.
3. Si algun tractat conté estipulacions contràries a la Constitució, caldrà esmenar-la prèviament com s'indica en el Títol Quart. El Tribunal Constitucional és competent per a determinar si la dita contradicció existeix o no.
4. Els tractats internacionals, un cop ratificats i fets públics al Diari Oficial de la Generalitat, esdevenen part integrant de l'ordenament jurídic del país.

SECCIÓ II

Del poder executiu

Primera Part

De la Presidència de la Generalitat

Article 36.

De la Presidenta o el President

1. La Presidenta o el President de la Generalitat és el Cap d'Estat i màxima autoritat de Catalunya. És, a més, el Cap de Govern, i, com a tal, dirigeix l'acció del Govern.
2. La Presidenta o el President de la Generalitat és elegit per sufragi universal directe, lliure i secret.
3. Es pot regular per llei la limitació de mandats.

4. Una llei del Parlament regula l'estatut personal de la Presidenta o el President de la Generalitat, així com del Conseller Primer.
5. La Presidenta o el President de la Generalitat cessa per esgotament del mandat de quatre anys, per aprovació d'una moció de censura o denegació d'una qüestió de confiança, per defunció, per dimissió, per incapacitat permanent, física o mental, reconeguda pel Parlament, que l'inhabiliti per a l'exercici del càrrec, i per condemna penal ferma que comporti la inhabilitació per a l'exercici de càrrecs públics.

Article 37.

De les funcions presidencials

1. La Presidenta o el President ha de nomenar un Conseller Primer, amb les funcions indicades a l'Article 38.
2. La Presidenta o el President ha de formar Govern, per encàrrec de la Presidenta o el President del Parlament, en un termini no superior a trenta dies naturals després de les eleccions, escollint-ne els consellers que consideri necessari.
3. La Presidenta o el President té dret de vet sobre les lleis aprovades al Parlament, amb les limitacions que estableix la Llei.
4. En general, correspon a la Presidenta o el President:
 - a. Promulgar les lleis i els decrets llei i ordenar-ne la publicació.
 - b. Signar tractats internacionals en nom de Catalunya, amb les garanties que estableix la Llei, i acreditar i rebre els diplomàtics estrangers.
 - c. Convocar eleccions i referèndums en els casos previstos per la Llei.
 - d. Encapçalar com a Comandant en Cap les forces armades de Catalunya.
 - e. Tot allò que la Llei determini.

Article 38.

De les funcions del Conseller Primer

1. El Conseller Primer és nomenat per la Presidenta o el President de la Generalitat.
2. El Conseller Primer és membre del Govern.
3. El Conseller Primer supleix i substitueix la Presidenta o el President de la Generalitat en els casos d'absència, malaltia, cessament per causa d'incapacitat i defunció. La suplència no permet exercir les atribucions presidencials relatives al plantejament d'una qüestió de confiança ni la designació i el cessament dels consellers.
4. El Conseller Primer pot accedir a la Presidència de la Generalitat, en cas que l'absència de la Presidenta o el President sigui permanent, si així ho decideix el Parlament i ho aprova amb majoria absoluta dels seus membres. Si no es produeix aquesta majoria en dues votacions consecutives, el Conseller Primer segueix suplint i substituint la Presidenta o el President amb les limitacions exposades al punt anterior fins a les eleccions següents.

Segona Part

Del Govern i l'Administració

Article 39.

Del Govern

1. El Govern és l'òrgan superior col·legiat que dirigeix l'acció política i l'Administració de la Generalitat. Exerceix la funció executiva i la potestat reglamentària d'acord amb aquesta Constitució i la Llei.
2. El Govern es compon de la Presidenta o el President de la Generalitat, el Conseller Primer i els consellers. L'organització, el funcionament i les atribucions del Govern estan regulades per una llei específica.
3. El Govern cessa quan ho fa la Presidenta o el President de la Generalitat.
4. Els actes, les disposicions generals i les normes que emanen del Govern o de l'Administració de la Generalitat han d'ésser publicats en el Diari Oficial de la Generalitat. Aquesta publicació

és suficient, a tots els efectes, per a l'eficàcia dels actes i per a l'entrada en vigor de les disposicions generals i les normes.

5. En les causes contra els consellers és competent el Tribunal Suprem.

Article 40.

De l'Administració de l'Estat

1. L'Administració de l'Estat és l'organització que exerceix les funcions executives atribuïdes per aquesta Constitució al Govern de la Generalitat.
2. L'Administració de l'Estat serveix amb objectivitat els interessos generals del país i actua amb submissió plena a les lleis i al dret.
3. L'Administració de l'Estat, d'acord amb el principi de transparència, ha de fer pública la informació necessària perquè els ciutadans en puguin avaluar la gestió. A més, segons el dret atorgat als ciutadans per aquesta Constitució a l'Article 17.4, l'Administració de l'Estat ha de tendir, de manera progressiva i raonable, a involucrar els ciutadans en la presa de decisions, utilitzant per a aquest fi la tecnologia disponible.
4. L'Administració de la Generalitat exerceix les seves funcions al territori d'acord amb els principis de desconcentració i de descentralització.
5. Les lleis han de regular l'organització de l'Administració de la Generalitat i han de determinar en tot cas:
 - a. Les modalitats de descentralització funcional i les diverses formes de personificació pública i privada que pot adoptar l'Administració de la Generalitat.
 - b. Les formes d'organització i de gestió dels serveis públics.
 - c. L'actuació de l'Administració de la Generalitat en règim de dret privat, i també la participació del sector privat en l'execució de les polítiques públiques i la prestació dels serveis públics.
6. S'ha de regular per llei l'estatut jurídic del personal al servei de l'Administració de la Generalitat, incloent-hi, en tot cas, el règim d'incompatibilitats, la garantia de formació i actualització dels coneixements i la praxi necessària per a complir les funcions públiques.

Article 41.

De les relacions entre Govern i Parlament

1. La Presidenta o el President de la Generalitat i els consellers responen políticament davant el Parlament de forma solidària, sense perjudici de la responsabilitat directa de cadascun d'ells. La delegació de funcions de la Presidenta o el President de la Generalitat no l'eximeix de la seva responsabilitat política davant del Parlament.
2. Els membres del Govern tenen el dret d'assistir al Ple del Parlament i a les sessions extraordinàries que es convoquin i a prendre-hi la paraula.
3. El Parlament pot requerir al Govern i als seus membres la informació que consideri necessària per a l'exercici de les seves funcions. També en pot requerir la presència al Ple en els termes que estableix el Reglament del Parlament.

Tercera Part

De les altres institucions de la Generalitat

Article 42.

Del Síndic de Greuges

1. El Síndic de Greuges té la funció de protegir i defensar els drets i les llibertats que reconeix aquesta Constitució. Amb aquesta finalitat supervisa, amb caràcter exclusiu, l'activitat de l'Administració de la Generalitat, la dels organismes públics o privats vinculats o que en depenen, la de les empreses privades que gestionen serveis públics o acompleixen activitats d'interès general o universal o activitats equivalents de manera concertada o indirecta i la de les altres persones amb un vincle contractual amb l'Administració de la Generalitat i amb les

entitats públiques que en depenen. També supervisa l'activitat de l'Administració local i la dels organismes públics o privats vinculats o que en depenen.

2. El Síndic de Greuges pot rebre queixes i peticions de qualsevol ciutadà segons s'estableix a l'Article 18.1 d'aquesta Constitució, i té l'obligació de donar resposta.
3. El Síndic de Greuges intervé a partir d'una queixa, o per iniciativa pròpia, quan detecta que l'Administració de l'Estat o les empreses que presten serveis d'interès públic poden haver lesionat el dret d'alguna persona o grup de persones.

Article 43.

De l'elecció del Síndic de Greuges

1. El Síndic de Greuges és persona física no associada amb cap partit polític, escollida mitjançant sufragi universal directe, lliure i secret per un període no prorrogable de vuit anys. L'any d'elecció del Síndic de Greuges no pot coincidir amb un any d'eleccions legislatives.
2. La Llei estableix qui pot presentar-se a les eleccions i en quines condicions, i, en tot cas, tots els candidats han de ser aprovats pel Parlament. Els candidats aprovats han de fer-se públics trenta dies abans de les eleccions i poden fer campanya segons el que estableix la Llei.

Article 44.

De l'estatut del Síndic de Greuges

1. El Parlament ha de proveir al Síndic de Greuges de l'estructura necessària per a dur a terme les seves funcions i ha d'assignar cada any una partida pressupostària adequada a la Sindicatura.
2. Les administracions públiques de Catalunya i les altres entitats i persones a què fa referència l'Article 42.1 tenen l'obligació de cooperar amb el Síndic de Greuges. S'han de regular per llei les sancions i els mecanismes destinats a garantir el compliment d'aquesta obligació.
3. El Síndic de Greuges exerceix les seves funcions amb imparcialitat i independència, és inviolable per les opinions expressades en l'exercici de les seves funcions, és inamovible i només pot ésser destituït i suspès per les causes que estableix la llei.
4. S'han de regular per llei l'estatut personal del Síndic de Greuges, les incompatibilitats, les causes de cessament, l'organització i les atribucions de la institució. El Síndic de Greuges gaudeix d'autonomia reglamentària, organitzativa, funcional i pressupostària d'acord amb la llei.

Article 45.

De la Sindicatura de Comptes

1. La Sindicatura de Comptes és l'òrgan fiscalitzador extern dels comptes, de la gestió econòmica i del control d'eficiència de la Generalitat, dels ens locals i de la resta del sector públic del país.
2. La Sindicatura de Comptes és formada per síndics designats pel Parlament, la majoria dels quals són representants de la societat civil sense associació amb cap partit polític. No hi pot haver més d'un membre pertanyent al partit al qual pertany la Presidenta o el President de la Generalitat. Els membres són escollits pel Parlament al començament de cada legislatura de quatre anys.
3. La Sindicatura de Comptes depèn orgànicament del Parlament, exerceix les seves funcions per delegació d'aquest i amb plena autonomia organitzativa, funcional i pressupostària, d'acord amb la llei.
4. El Síndic de Greuges pot assistir a les reunions periòdiques de la Sindicatura de Comptes, amb veu, però sense vot, i pot exigir conèixer-ne les conclusions.
5. S'han de regular per llei l'estatut personal, les incompatibilitats, les causes de cessament, l'organització i el funcionament de la Sindicatura de Comptes.

Quarta Part

Dels governs locals

Article 46.

De l'organització del govern local

1. Catalunya estructura la seva organització territorial bàsica en municipis.
2. L'àmbit supramunicipal és constituït per les comarques, que, com s'indica a l'Article 24, regula una llei del Parlament.
3. No hi ha cap altra agrupació o divisió de territori que tingui efectes legals ni administratius. No obstant això, la Generalitat pot crear ens formats per agrupacions municipals fonamentades en la voluntat de col·laboració i associació dels municipis.

Article 47.

De les competències municipals

1. Els municipis tenen competències pròpies sobre les matèries que els hi són pròpies i que els hi atorga la Llei. La distribució de les responsabilitats administratives en aquestes matèries entre les administracions locals ha de tenir en compte llur capacitat de gestió i es regeix per les lleis aprovades pel Parlament, pel principi de subsidiarietat, d'acord amb el que estableix la Carta europea de l'autonomia local, pel principi de diferenciació, d'acord amb les característiques que presenta la realitat municipal, i pel principi de suficiència financera.
2. L'ordenació i gestió del territori, l'urbanisme i la disciplina urbanística és competència del municipi, però els plans urbanístics i la requalificació de sòls han de ser aprovats i autoritzats per la Conselleria de la Generalitat corresponent, segons ho estableix la Llei.
3. La Llei fixa els mecanismes de finançament dels municipis, tant propis com derivats de l'Administració de l'Estat.

Article 48.

Del règim especial del municipi de Barcelona

1. El municipi de Barcelona disposa d'un règim especial establert per una llei del Parlament.
2. L'Ajuntament de Barcelona té iniciativa per a proposar la modificació d'aquest règim especial i, d'acord amb la Llei i el Reglament del Parlament, ha de participar en l'elaboració dels projectes de llei que incideixen en aquest règim especial i ha d'ésser consultat en la tramitació parlamentària d'altres iniciatives legislatives sobre el seu règim especial

Article 49.

Dels Consells Comarcals

1. El govern i l'administració autònoma de la comarca corresponen al Consell Comarcal, format per la Presidenta o el President i pels consellers comarcals.
2. La presidenta o el president comarcal és escollit pels consellers comarcals d'entre els seus membres.
3. La composició i funcions dels Consells Comarcals, així com l'estatut dels seus membres, els determina una llei del Parlament. En tot cas, s'hi afavorirà l'adequada representació de la societat civil de la comarca.
4. El Consell Comarcal decideix la subdivisió de la comarca en col·legis electorals, segons s'indica a l'Article 28.3 d'aquesta Constitució, seguint els principis d'imparcialitat i equilibri poblacional.
5. El Consell Comarcal pot instar als diputats que representen la comarca al Parlament a tramitar iniciatives legislatives, segons s'estableix a l'Article 31.1.
6. La comarca del Barcelonès disposa d'un règim especial establert per una llei del Parlament, de manera anàloga al que disposa l'Article 48 per al municipi de Barcelona.

Cinquena Part

De l'estatut especial de la Vall d'Aran

Article 50.

Del règim jurídic especial de la Vall d'Aran

1. La Vall d'Aran disposa d'un règim jurídic especial establert per llei del Parlament. Per mitjà d'aquest règim es reconeix l'especificitat de l'organització institucional i administrativa de la Vall d'Aran i se'n garanteix l'autonomia per a ordenar i gestionar els afers públics del seu territori.

Article 51.

De les institucions pròpies de la Vall d'Aran

1. La institució de govern de la Vall d'Aran és el Conselh Generau, que és format pel Síndic, el Plen des Conselhèrs e Conselhères Generaus i la Comission d'Auditors de Compdes. El síndic o síndica és la més alta representació i l'ordinària de la Generalitat a la Vall d'Aran.
2. La institució de govern de la Vall d'Aran és elegida per mitjà de sufragi universal directe, lliure i secret, en la forma establerta per la llei.
3. El Conselh Generau té competència en les matèries que determinin la llei reguladora del règim especial de la Vall d'Aran i la resta de lleis aprovades pel Parlament i les facultats que la llei li atribueix, en especial, en les actuacions de muntanya. La Vall d'Aran, per mitjà de la seva institució representativa, ha de participar en l'elaboració de les iniciatives legislatives que afecten el seu règim especial.
4. Una llei del Parlament estableix els recursos financers suficients perquè el Conselh Generau pugui prestar els serveis de la seva competència.

SECCIÓ III

Del poder judicial

Primera Part

De l'administració de justícia

Article 52.

De la justícia

1. La justícia s'administra, en nom del poble, pels jutges integrants del poder judicial.
2. Els jutges només estan sotmesos a l'imperi de la llei.
3. El poder judicial és independent dels altres poders públics i no pot estar condicionat de cap manera per ells.

Article 53.

Dels jutges

1. Els jutges accedeixen al càrrec mitjançant oposicions competitives regulades per la llei.
2. Els jutges no poden ser suspesos, traslladats ni apartats de l'exercici de la justícia si no és per alguna de les causes expressament recollides a la llei, i amb totes les garanties previstes.
3. Els jutges, mentre estiguin en actiu, no poden pertànyer a partits polítics ni sindicats, ni exercir cap altre càrrec públic. La llei estableix el règim d'incompatibilitats dels jutges.
4. Es prohibeixen expressament el nomenament irregular de jutges i els tribunals d'excepció.

Article 54.

Dels procediments judicials

1. Els procediments judicials seran públics, excepte en els cassos que preveu la llei.
2. Els cassos s'instruiran de manera preferentment oral.
3. Les sentències han de ser sempre motivades i dictades en audiència pública.

4. La Llei regula els cassos on és possible la participació directa dels ciutadans en l'administració de justícia, així com la manera en què aquesta es concreta.
5. Les sentències i resolucions de jutges i tribunals són de compliment obligat per a tothom. És també obligat col·laborar en els processos i en l'execució de les sentències segons demani el jutge.
6. La justícia és gratuïta quan així ho estableix la Llei, i, en tot cas, no es pot denegar mai a cap ciutadà l'accés a la justícia per manca de recursos econòmics.
7. L'Estat respon econòmicament dels danys ocasionats amb motiu d'errades judicials o del funcionament irregular de l'administració de justícia.

Article 55.

Del Consell General del Poder Judicial

1. El Consell General del Poder Judicial n'és l'òrgan de govern.
2. El Consell General del Poder Judicial té un màxim de quinze membres i un mínim d'onze, inclòs la Presidenta o el President. La Llei estableix el seu estatut i el règim d'incompatibilitats dels seus membres i les seves funcions, en particular pel que fa a nomenaments, promocions, inspeccions i règim disciplinari.
3. Les Presidentes o els Presidents del Tribunal Suprem i del Tribunal Constitucional formen part del Consell General del Poder Judicial.

Article 56.

Del Tribunal Suprem

1. El Tribunal Suprem té jurisdicció a tot el país, i és l'òrgan jurisdiccional preeminent en tots els àmbits, excepte pel que fa a les garanties constitucionals.
2. El Tribunal Suprem consta de set membres, escollits pel Consell General de Poder Judicial segons estableix la Llei. Els candidats han de ser juristes de reconegut prestigi i una trajectòria d'exercici professional contrastada, entre altres requisits que exigeix la Llei.
3. La Llei dicta la forma en què els membres del Tribunal Suprem han d'escollir l'ur Presidenta o President.

Article 57.

Del Ministeri Fiscal

1. El Ministeri Fiscal té com a objectiu promoure l'acció de la justícia en defensa de la legalitat, dels drets dels ciutadans i de l'interès públic, així com vetllar per la independència dels tribunals.
2. El Ministeri Fiscal actua d'acord amb els principis de legalitat, independència i imparcialitat.
3. El Ministeri Fiscal pot actuar d'ofici o a petició de la part interessada.
4. La Llei regula l'estatut del Ministeri Fiscal, així com els seus òrgans i la composició dels mateixos.
5. El Fiscal General de l'Estat serà proposat pel Consell General de Poder Judicial, d'acord amb la Llei, i el seu nomenament serà ratificat pel Parlament.
6. Els fiscals, mentre estiguin en actiu, no poden pertànyer a partits polítics ni sindicats, ni exercir cap altre càrrec públic.

Segona Part

Del Tribunal Constitucional

Article 58.

De la funció del Tribunal Constitucional

1. El Tribunal Constitucional vetlla per l'adaptació del marc jurídic i legislatiu a la Constitució, i per la preeminència de les garanties constitucionals tal com estan recollides en aquest text.
2. El Tribunal Constitucional té jurisdicció a tot el territori del país.

Article 59.

Del funcionament del Tribunal Constitucional

1. El Tribunal Constitucional respon a recursos d'inconstitucionalitat i recursos d'empara.
2. El recurs d'inconstitucionalitat es pot interposar contra qualsevol llei, o norma jurídica equivalent, i la resolució del Tribunal Constitucional n'afecta la vigència i desenvolupament.
3. Les sentències del Tribunal Constitucional són definitives, han de ser publicades al Diari Oficial de la Generalitat i no cap presentar-hi recurs de cap mena.
4. Són competents per interposar recurs d'inconstitucionalitat la Presidenta o el President del Govern, la majoria simple de diputats del Parlament i el Síndic de Greuges. La Llei estableix els supòsits en què els òrgans judicials poden interposar recurs d'inconstitucionalitat.
5. És competent per interposar recurs d'empara qualsevol ciutadà o persona jurídica que invoqui interès legítim, així com el Síndic de Greuges i el Fiscal General de l'Estat.
6. La Llei determina el funcionament del Tribunal Constitucional i l'estatut dels seus membres.

Article 60.

De la composició del Tribunal Constitucional

4. El Tribunal Constitucional està format per deu membres nomenats pel Consell General del Poder Judicial per vuit anys. Cada quatre anys se'n renovarà la meitat, i seran escollits: un d'ells a proposta del Govern, dos a proposta del Parlament i el dos darrers a proposta del propi Consell General del Poder Judicial.
5. Els candidats han de ser juristes de reconegut prestigi i una trajectòria d'exercici professional contrastada, entre altres requisits que exigeix la Llei.
6. Els membres del Tribunal Constitucional no poden pertànyer a partits polítics ni sindicats, ni exercir cap càrrec públic ni cap altre activitat professional o mercantil. La Llei estableix les incompatibilitats que els hi són pròpies.

Article 61.

De la Presidenta o el President del Tribunal Constitucional

1. La Presidenta o el President del Tribunal Constitucional és escollit entre els seus membres per ells mateixos i el seu nomenament ratificat pel Consell General del Poder Judicial y pel Parlament, segons estableix la Llei.
2. La Presidenta o el President té vot de qualitat en cas d'empat.

TÍTOL QUART

De la reforma constitucional

Article 62.

De les consideracions preliminars

1. El poble de Catalunya entén que la Constitució ha d'adaptar-se a la realitat social i política del país, i no a l'inrevés. Per aquesta raó, s'estableixen mecanismes per a reformar-ne el text, tot i preservant-ne les garanties que assegurin continuïtat en el funcionament del país.

Article 63.

De la reforma constitucional

1. La iniciativa legislativa per la reforma de la Constitució ha de seguir les passes descrites a l'Article 31.
2. Qualsevol projecte de reforma constitucional ha de ser aprovat per dos terços dels diputats del Parlament.

3. Si el projecte afecta a les declaracions del Títol Primer o a qualsevol dret fonamental contemplat al Títol Segon d'aquesta Constitució, ha de ser sotmès obligatòriament a referèndum popular en un termini no superior als trenta dies des de la seva aprovació al Parlament. S'entendrà aprovat per decisió popular si la majoria dels vots vàlids emesos són positius.
4. Si el projecte afecta a les disposicions dels Títols Tercer o Quart, es convocarà un referèndum popular si al menys una cinquena part dels diputats així ho demana. En cas de no convocar-se, es farà pública la decisió del Parlament i se n'explicaran els motius a l'opinió pública de manera fefaent.
5. Si el projecte de reforma afecta a la totalitat o a bona part del text constitucional, el Parlament, després d'aprovar-lo, s'haurà de dissoldre, i el nou text haurà de ser necessàriament ratificat per referèndum popular.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Mesura Transitòria Primera

1. La Presidenta o President de la Generalitat en el moment de la Independència actuarà de Cap d'Estat en funcions fins que prengui possessió del càrrec la nova Presidenta o el nou President d'acord amb el que s'indica en aquesta Constitució.
2. Les seves tasques com a Cap d'Estat en funcions seran:
 - a. Presidir l'Assemblea Constituent que presenti aquesta Constitució.
 - b. Convocar el referèndum popular per a l'aprovació d'aquesta Constitució.
 - c. Assegurar el reconeixement internacional del país.
 - d. Representar el país davant la comunitat internacional i organismes multinacionals.
 - e. Tramitar les iniciatives legislatives corresponents a les lleis extraordinàries que permetin la convocatòria d'eleccions i l'entrada en vigor del nou marc constitucional.
 - f. Convocar eleccions legislatives i presidencials segons s'estableix en aquesta Constitució i en la llei corresponent.
 - g. Totes les altres responsabilitats pròpies del càrrec.
3. En cap cas la duració d'aquesta situació transitòria es podrà allargar més d'un any.

Mesura Transitòria Segona

1. El Parlament constituït en el moment de la Independència actuarà com a Parlament en funcions fins a la presa de possessió dels diputats escollits en les eleccions legislatives.
2. Les seves tasques seran:
 - a. Tramitació i aprovació de les lleis que permetin al President en funcions convocar eleccions legislatives i presidencials segons estableix la Constitució.
 - b. Tramitació i aprovació de les lleis imprescindibles per permetre l'inici de l'activitat de l'Administració de l'Estat segons el que estableix la Constitució. Això no inclou en cap cas les lleis de desenvolupament bàsic.
 - c. Totes les altres responsabilitats pròpies del Parlament.
3. En cap cas la duració d'aquesta situació transitòria es podrà allargar més d'un any.

Mesura Transitòria Tercera

1. El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, tal com estigui format en el moment de la Independència, assumirà de manera interina les funcions previstes en aquesta Constitució per al Tribunal Suprem.
2. Quan la llei ho permeti, es crearà el Tribunal Suprem i, en el mateix moment, s'extingirà el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.
3. En cap cas la duració d'aquesta situació transitòria es podrà allargar més d'un any.

Mesura Transitòria Quarta

1. El Síndic de Greuges en el moment de la Independència seguirà en el càrrec en funcions fins que es pugui convocar l'elecció del nou Síndic de Greuges i aquest prengui possessió del càrrec segons estableix la Constitució i la Llei.

Mesura Transitòria Cinquena

1. Totes les altres institucions i poders públics de l'Estat col·laboraran i contribuiran a posar en marxa la nova Administració de l'Estat en els àmbits que els corresponen.

Mesura Transitòria Sisena

1. Quan la Llei ho permeti, s'escolliran els deu primers components del Tribunal Constitucional.
2. Als quatre anys de l'elecció, es determinarà per sorteig els cinc membres que han de cessar i els càrrecs dels quals cal renovar. Cap d'aquests cinc no podrà ser la Presidenta o el President del Tribunal Constitucional, que esgotarà els vuit anys de mandat.

DISPOSICIÓ FINAL

Aquesta Constitució entrarà en vigor al dia següent de la seva publicació al Diari Oficial de la Generalitat, un cop hagi estat aprovada en referèndum per la majoria dels ciutadans de Catalunya.

A Barcelona, l'11 de setembre de 2014